

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РЕКУЛЬТИВАЦІЯ АГРОЛАНДШАФТІВ МЕТОДАМИ ІННОВАЦІЙНОГО АГРОЛІСІВНИЦТВА» Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Спеціальність: Н4 «Лісове господарство» Освітня програма «Лісове господарство»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньої програми: обов'язковий	Обов'язковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	2
Форма контролю	іспит
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Лозінська Тетяна Павлівна Посада: доцент кафедри лісового господарства Вчене звання: доцент Науковий ступінь: канд. с.-г. наук https://orcid.org/0000-0002-7119-0759 https://scholar.google.com/citations?user=iGN-j8cAAAAJ&hl=ru Робоче місце: навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд. E-mail: Lozinskatat@ukr.net
Опис дисципліни	На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних – 48 годин (лекції – 16, практичні заняття – 32), самостійна робота студентів – 74 години.
Передумови для вивчення дисципліни	Нормативна навчальна дисципліна «Рекультивация агроландшафтів методами інноваційного агролісівництва» базується на знаннях, отриманих при вивченні дисциплін на бакалавраті. зорієнтована на новітні досягнення науки та практичного досвіду вітчизняних і зарубіжних науковців.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Рекультивация агроландшафтів методами інноваційного агролісівництва» є набуття здобувачами вищої освіти знань, умінь і навичок щодо проведення комплексу організаційних, технічних і біологічних заходів, спрямованих на відновлення ґрунтового покриву та поліпшення стану та продуктивності порушених земель із фокусом уваги на збереження аборигенних видів та можливим включенням нових видів

	живих організмів для покращення біологічного різноманіття.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання — формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i> , сервісів <i>ZOOM</i> , <i>Google Meet</i> , мобільних додатків.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти	ІК. Здатність розв’язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері лісового і мисливського господарства. ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. СК 2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства. СК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площ лісів. СК 5. Здатність інтегрувати знання та розв’язувати складні задачі лісового господарства у широких або мультидисциплінарних контекстах. СК 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.
Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти	ПРН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень. ПРН 3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень ПРН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів. ПРН 9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов. ПРН 12. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах.
Структура курсу	Змістовий модуль 1. <i>Науково- теоретичні основи рекультивації земель. Порушені землі, як об’єкт відновлення та реабілітації земель та ґрунтового покриву</i> Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Суть навчальної дисципліни. Теоретико-методичні основи рекультивації (16 год). Тема 1.2. Напрямки та етапи рекультивації (20 год). Тема 1.3. Агролісівництво – безальтернативний шлях поліпшення якості природного середовища. Роль лісомеліоративного облаштування агроландшафтів (18 год). Змістовий модуль 2. <i>Технології захисту та відновлення ґрунтів</i> Тема 2.1. Відтворення та збереження агроландшафтів у сучасних умовах господарювання (18 год). Тема 2.2. Адаптація лісового господарства за допомогою агролісівництва (16 год).

	Тема 2.3. The Scientific and Applied Foundations of Soil Protection Against Erosion and Deflation. Soil provision and restoration. Soil protection measures against water erosion and deflation. Phyto-meridiation. The most valuable phyto-ameliorants. (18 год). Тема 2.4. Екологізація агроландшафтів та технологій відновлення ґрунтів – важливий аспект збереження біорізноманіття (14 год).
Методи навчання	Методи навчання ґрунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної роботи з використанням елементів дистанційного навчання, в тому числі в системі Moodle. Під час лекційного курсу застосовуються репродуктивний, евристичний, дослідницький та пояснювально-ілюстративний методи (лекція-презентація, лекція-дискусія). Також застосовуються слайдові презентації. Широко використовується метод проблемного викладення матеріалу. На практичних заняттях використовується здебільшого евристичний або дослідницький методи навчання. Заняття проводяться у вигляді практикумів з елементами стратегій критичного мислення (мозковий штурм, рольові ігри, дискусія, круглий стіл, інтерактивна групова робота). Застосування цих форм і методів дає можливість значно активізувати навчальний процес з дисципліни, систематизувати і поглибити знання, уміння та навички у здобувачів. У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки.
Політика курсу	• Середовище в аудиторії – дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. • Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням дедлайнів. • Відпрацювання пропущених занять – відповідно до графіку консультацій викладача. • Порушення принципів академічної доброчесності – підстава для негативного оцінювання роботи здобувача. • Методи і критерії оцінювання – поточний контроль, модульний контроль, представлення індивідуальних або групових проєктів, написання есе, участь у дискусіях (70 %), підсумковий контроль (30 %). • Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Білоцерківському національному аграрному університеті https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf
Рекомендовані джерела інформації	Основна література 1. Агролісівництво: еколого-збалансований розвиток: навч. посіб. За ред. О.І. Фурдичка. Херсон, 2019. 481 с. https://lnk.ua/x5V1GqY4d 2. Войтків П.С. Технології захисту та відновлення ґрунтів: методичний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 104 с. https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/Voytkiv-Tekhnolohii-zakh 3. Лозінська Т.П., Хрик В.М. Методичні рекомендації щодо виконання практичних занять з дисципліни «Рекультивація агроландшафтів

методами інноваційного агролісівництва» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 205 «Лісове господарство». БНАУ, 2024. 86 с. <https://teach.btsau.net.ua/course/view.php?id=3346>

4. Моніторинг та охорона земель: методичні вказівки до виконання лабораторних робіт /уклад. В. В. Бабій. Київ : КНУБА, 2025. 22 с. <https://lnk.ua/AwVlbYx4P>

5. Науково-теоретичні основи рекультивації техногенно порушених ландшафтів. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» / за ред. В.С. Хахули. Біла Церква, 2021. 154 с. <https://teach.btsau.net.ua/course/view.php?id=3346>

6. Рекультивація порушених земель: монографія / 3.М. Томашівський, Г.С. Коник, Г. Т. Періг; [за наук. ред. 3.М. Томашівського]. Львів: СПОЛОМ, 2017. 340 с. ISBN 978-966-919-343-8 <https://lnk.ua/kKVvbqdVE>

7. Хахула В.С., Хрик В.М., Лозінська Т.П., Левандовська С.М., Кімейчук І.В. Рекультивація агроландшафтів методами інноваційного агролісівництва: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 205 «Лісове господарство». Біла Церква: БНАУ, 2024. 224 с. <https://teach.btsau.net.ua/course/view.php?id=3346>

Додаткова література

1. Агрокліматологія / І.Д. Примака, І.П. Гамалій, І.В. Мартинюк та ін./ за ред. І.Д. Примака та І.П. Гамалій. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2024. 263 с. <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/11392>

2. Моніторинг довкілля. Практикум : навч. видання. / Т. В. Ананьєва. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 172 с. <https://lnk.ua/7J4ZLgJVE>

3. Екологія агросфери: підручник. О.І. Фурдичко, О.І. Дребот, О.С. Дем'янюк, Є.Д. Ткач, А.А. Бунас. Київ: ДІА, 2022. 336 с. <https://lnk.ua/djVW9YR4k>

4. Землеробство. Підручник. За ред. І.Д. Примака. Вінниця: ТОВ "ТВОРИ", 2020. 578 с. <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/10373>

5. Лозінська Т.П., Задорожній А.І., Масальський В.П. Дослідження нових технологій та інновацій у сфері лісового господарства. Агробіологія: зб. наук. праць. Біла Церква: БНАУ, 2024. № 1. С. 268-276. <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/12400>

6. Лозінська Т.П., Масальський В.П., Пенькова С.В., Терновий Ю.В. Агролісівництво: забезпечення сталого розвитку агроєкосистем (огляд). «Агробіологія», 2025. № 1. С. 331–342. doi: 10.33245/2310-9270-2025-195-1-331-342.

7. Лозінська Т.П., Хрик В.М. Термінологічний словник «Рекультивація порушених ландшафтів». Біла Церква, 2019. 80 с. <https://teach.btsau.net.ua/course/view.php?id=3346>

8. Основи біогеохімії: навчальний посібник. За ред. С. І. Цехмістренко. Біла Церква, 2023. 183 с. https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/8492/1/Osnovy_%20bioheokhimii.pdf

9. Екологія ґрунтів: навчальний посібник / Р.М. Панас. Львів: «Новий Світ-2000», 2021. 481 с. <https://lnk.ua/92V5bOkNM>

10. Польовий А.М., Жигайло О.Л. Рациональне використання природних ресурсів в галузях АПК: навчальний посібник. Одеса : Одеський державний екологічний університет, 2021. 270 с. <http://eprints.library.odku.edu.ua/id/eprint/9930/>

11. Управління земельними ресурсами : навч. посіб. / уклад. А.С. Попов; Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2022. 214 с. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11843>
12. Управління земельними ресурсами та землекористуванням: базові засади теорії, інституціалізації, практики: монографія / А.М. Третяк, В.М. Третяк, Р.М. Курильців, Т.М. Прядка, Н.А. Третяк; [за заг. ред. А.М. Третяка]. Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2021. 227 с. https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/7105/1/Управління_.pdf
13. Цицюра Я.Г., Шкатула Ю.М., Забарна Т.А., Пелех Л.В. Інноваційні підходи до фіторе mediaції та фіторекультивациі у сучасних системах землеробства. Монографія. Вінниця: ТОВ «Друк». 2022. 1200 с. <https://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/31038.pdf>
14. Чередниченко І.В., Лозінська Т.П., Єрмаков В.В. Вплив кліматичних факторів на ерозійні процеси та формування рельєфу. Просторовий розвиток. 2024. № 8. С. 492-506 DOI: 10.32347/2786-7269.2024.8.492-505 <https://lnk.ua/gq46b1O4J>

Адреси сайтів в INTERNET

1. https://uu.edu.ua/upload/Nauka/naukovi_vydannia/Proceedings%20AgRes2023.pdf
2. Слово і Діло. Природа та війна: Як російська агресія вплинула на довкілля. (2023, October 22). <https://lnk.ua/rmNBpZpeG>
3. <https://lss.ac/EdZXWm>
4. https://ibmt.uu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/lisosad_ukr.pdf
5. <https://wwf.ua/?18079916/yak-vidnovyty-lisosmuhy-pislia-viiny-ekspertnyi-pohliad>
6. <https://wwf.ua/>